

Projekt uchwały zgłoszony przez
Prezydenta Miasta Bolesławiec

Nr XXVII/.../2021/a z dnia 18 lutego
2021 r.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC

z dnia 2021 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025”**

*na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 poz. 713 i 1378) i art. 6 ust.2
pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(Dz.U. z 2020 poz. 218 i 956)*

Rada Miasta Bolesławiec
uchwala, co następuje

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025”, w formie załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej. LD/DM

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Bolesławiec
z dnia.....2021 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 – 2025**

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 – 2025**

Bolesławiec, luty 2021 r.

Spis treści:

WPROWADZENIE	3
1)Definicja i krótka charakterystyka przemocy w rodzinie.....	3
2)Procedura „Niebieska Karta”	5
3)Aktualna diagnoza problemu przemocy w rodzinie.....	7
4)Dane statystyczne z Policji.....	10
5)Ocena realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”.....	11
Rozdział I Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025	15
Rozdział II Założenia Programu.....	16
Rozdział III Adresaci Programu.....	16
Rozdział IV Realizatorzy Programu.....	17
Rozdział V Akty prawa oraz programy wieloletnie.....	17
Rozdział VI Obszary, kierunki i działania Programu.....	19
Rozdział VII Finansowanie Programu i monitoring.....	21
WPROWADZENIE	

Przygotowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy i wynika wprost z treści art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wobec upływu perspektywy czasowej dotychczas obowiązującego Programu koniecznym jest opracowanie i przyjęcie nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025. Jego treść staje się integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Bolesławiec na lata 2016-2025.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, w rozdziale drugim pt. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” wymienione są zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz ustanawia na ich straży - władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Natomiast dokumentem regulującym szczegółowo działania dotyczące przemocy jest cytowana wyżej ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020 r.poz.218 i 956). Oprócz definicji przemocy w rodzinie, określono w niej zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec sprawców przemocy.

Należy podkreślić, iż według polskiego prawa **przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.**

1) Definicja i krótka charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc i agresja w rodzinie wpływa na życie i funkcjonowanie całych rodzin jak i ich poszczególnych członków. W cyt. wyżej ustawie definicja przemocy domowej brzmi następująco:

„Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Z definicji tej wynika, że przemoc w rodzinie to ogólne określenie zachowań osób chcących uzyskać przewagę nad inną osobą, z którą mają albo miały bliskie stosunki lub stosunki rodzinne i chcący tę osobę kontrolować. Jest więc to seria zdarzeń, w których dochodzi do złego traktowania fizycznego i psychicznego

ofiary. Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Powszechnie przyjmuje się, że jest to działanie:

a)intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny, co oznacza zamierzone działanie lub zaniechanie mające na celu całkowitą kontrolę nad ofiarami;

b)naruszające prawa i dobra osobiste ofiar, sprawca - wykorzystując swoją przewagę narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;

c)wykorzystujące wyraźną asymetrię sił, ofiara - jest słabsza, a sprawca silniejszy;

d)powodujące ból i cierpienie, sprawca - naraża zdrowie i życie ofiar na poważne szkody, co powoduje, że ofiary mają mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy, wyróżnia się:

a)**przemoc fizyczną:** popychanie, szarpanie, kopanie, bicie pięścią, policzkowanie, duszenie, rzucanie w kogoś przedmiotami, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.,

b)**przemoc psychiczną:** wyśmiewanie poglądów, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, wyzywanie, ograniczanie snu, pożywienia, domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, stosowanie gróźb, itp.,

c)**przemoc seksualna:** wymuszanie współżycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie zachowań seksualnych, itp.,

d)**przemoc ekonomiczną:** odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, kontrolowanie wydatków z wykorzystaniem stosunku zależności, niewywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego, itp.

e)**przemoc przez zaniedbanie:** ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, w szczególności w stosunku do osób zależnych. Obejmuje bardzo szeroką skalę zachowań i dotyczy zarówno nieświadomych jak i świadomych działań.

Przemoc jako zjawisko społeczne o szerokim kontekście występuje również jako:

a)przemoc w grupach rówieśniczych, w szkołach, w internatach itp.,

b)przemoc na ulicy i stadionach,

c)przemoc w środkach masowego przekazu,

- d)przemoc związana z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków,
- e)przemoc w państwach źle rządzonych, z dyktaturą, itp.,
- f)przemoc międzynarodowa.

Wspólną cechą tych wszystkich zjawisk jest chęć podporządkowania sobie i wykorzystywania słabszej strony przez silniejszą.

2) Procedura: „Niebieska Karta”

Oficjalnych informacji na temat przemocy w rodzinie w Polsce dostarcza procedura „Niebieska Karta”. Wszystkie Niebieskie Karty niezależnie od sporządzającego je podmiotu lub miejsca ich wypełnienia (np. Policja, placówka oświaty, MOPS) wpływają do Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje się przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Jego działania powinny zmierzać do poprawy sytuacji osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, wypracowania odpowiednich procedur i standardów.

W Bolesławcu Zespół Interdyscyplinarny powstał w 2011 roku na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Bolesławiec nr 292/2011 z 13 września 2011 r. Aktualnie w skład Zespołu wchodzi 12 członków będących przedstawicielami następujących instytucji:

- a)MOPS (3 osoby),
- b)Komendy Powiatowej Policji (2 osoby),
- c)Urzędu Miasta (1 osoba),
- d)Prokuratury (1 osoba),
- e)Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (1osoba),
- f)OHP (1 osoba),
- g)Zespołu Służb Kuratorów Sądowych (1 osoba),
- h)Szpitala Wojewódzkiego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych (1 osoba),
- i)Zespołu Opieki Zdrowotnej (1 osoba).

Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu, którego dyrektor pełni również funkcję Przewodniczącego Zespołu.

Istotną rolę w tym systemie odgrywa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu, ze względu na fakt, iż zapewnia obsługę organizacyjno-administracyjną Zespołu, a jego pracownicy socjalni wchodzi w jego skład, jak i w większości w skład grup roboczych wszczynających postępowanie w stosunku do każdej przyjętej Niebieskiej Karty. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, przemoc w rodzinie jest jednym z powodów udzielania pomocy społecznej, dodatkowo gminy - przypisane im ustawowo zadania własne w zakresie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie - realizują przy wykorzystaniu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, stąd Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu aktywnie uczestniczy przy realizacji wszystkich działań podejmowanych w związku z przemocą w rodzinie.

Ponadto przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie naszego miasta zajmują się:

a)w obszarze ochrony zdrowia: placówki opieki zdrowotnej, w tym poradnie podstawowej opieki zdrowotnej oraz Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddział Leczenia Uzależnienia od Alkoholu (z siedzibą na terenie Woj. Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu),

b)w obszarze pomocy społecznej: oprócz wymienionego wyżej MOPS-u - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

c)Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

d)punkty informacyjno- konsultacyjne prowadzone przez organizacje pozarządowe,

e)w obszarze edukacji: przedszkola, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

f)w obszarze wymiaru sprawiedliwości: Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji.

„Niebieska Karta” to nazwa procedury podejmowanej i prowadzonej w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie. Podstawowym celem „Niebieskiej Karty” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Osobami wszczynającymi procedurę „Niebieskiej Karty” mogą być wyłącznie przedstawiciele pięciu uprawnionych do tego podmiotów (tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia), a w szczególności: pracownik socjalny, asystent rodziny, członek KRPA, funkcjonariusz policji, nauczyciel, psycholog lub pedagog szkolny, lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, gdy w toku swych czynności zawodowych lub służbowych nabierze podejrzenia, iż może być stosowana przemoc w rodzinie. Wszczęcie to następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednego z wyżej wspomnianych podmiotów, które mają do tej czynności uprawnienia. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności w ramach procedury przeprowadza się co do zasady w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli to właśnie te osoby podejrzewane są o stosowanie przemocy wobec dziecka, to działania z udziałem

dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem osoba najbliższa to współmałżonek, wstępni, zstępni, rodzeństwo i powinowaci, a także osoby pozostające w faktycznym wspólnym pożyciu z osobą pokrzywdzoną. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest ofiarą przemocy, przekazuje się formularz „Niebieska Karta-B”(zawiera pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz informację o placówkach udzielających bezpłatną pomoc ofiarom przemocy w rodzinie). Jeżeli tą osobą jest dziecko, formularz „Niebieska Karta — B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. „Niebieska Karta – A” przekazywana jest do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tam analizuje się sytuację rodziny i wypełnia formularz „Niebieska Karta – C”. Grupa robocza opracowuje indywidualny plan pomocy rodzinie zawierający propozycje działań pomocowych. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, jest z kolei wzywana na spotkanie grupy roboczej. Z jej udziałem wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – D”. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje, gdy Zespół Interdyscyplinarny na wniosek grupy roboczej rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań lub istnieje prawdopodobieństwo ustania przemocy w rodzinie i został zrealizowany indywidualny plan pomocy. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. Procedura „Niebieskiej Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Protokół ten powinien zawierać:

- dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura,
- datę rozpoczęcia i zakończenia procedury,
- opis podjętych działań w ramach procedury.

3) Aktualna diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Specyfika zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że wiele przypadków przemocy, szczególnie wobec kobiet nie jest zgłaszanych organom ścigania, przede wszystkim z powodu wstydu, i przekonania kobiet – ofiar przemocy,

o niskiej skuteczności prawa i obowiązujących procedur oraz specyfiki tego przestępstwa, kiedy ofiara jest skazana na trwanie w krzywdzącym związku z uwagi na subiektywny brak perspektyw.

W 2012 r. Fundacja Centrum Badań Opinii Społecznej przeprowadziła badania ankietowe

dot. problematyki przemocy w rodzinie w naszym kraju. Po siedmiu latach przerwy w kwietniu 2019 r. powróciło do badania tego problemu. Wyniki przedstawiono w Komunikacie Przemoc i konflikty w domu (nr 48/2019 ISSN2353-5822). W swoim sondażu CBOS sprawdzało m.in. przyczyny konfliktów prowadzących do przemocy, jaki jest społeczny poziom przyzwolenia na stosowanie przemocy oraz czy zdaniem badanych obecnie obowiązujące prawo w wystarczającym stopniu chroni przed nią kobiety.

Z badań tych wynika, że spory i kłótnie Polaków najczęściej związane są z życiem codziennym, obowiązkami domowymi, bałaganem w domu (20%), sprawami błahymi, nieistotnymi, drobnostkami (19%) oraz odmiennością poglądów (17%). Trochę rzadziej przedmiotem sporów i awantur są kwestie finansowe (11%) oraz różnice zdań na temat wychowywania dzieci i kłopoty z nimi (8%). Sporadycznie w tym kontekście wymieniane były alkohol, pijaństwo (4%), różnice charakterów (4%), złe samopoczucie domowników (3%), sprawy rodzinne (3%), religia, polityka, różnice światopoglądowe (3%), kłopoty z dorastającymi dziećmi (2%) oraz brak zaangażowania w życie rodzinne (1%). Co jedenasty badany (9%) deklaruje, że w jego rodzinie zdarzają się nieporozumienia i konflikty, nie potrafił wskazać ich źródła.

Tabela nr 1. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych przez CBOS:

Przyczyny nieporozumień:

II 2005r. II 2009r. V 2012r. II 2019r.

(N=731)(N=685) (N=689) (N=683)

Życie codzienne, obowiązki domowe bałagan w domu	10%	12%	13%	20%
Błache sprawy, drobnostki, sprawy nieistotne	15%	16%	15%	19%
Odmienne poglądy, różnice zdań	19%	15%	16%	17%
Pieniądze, brak pieniędzy	31%	28%	18%	11%
Dzieci, stosunek do nich, różnice zdań nt. ich wychowania, kłopoty z dziećmi, nieodpowiednie zachowanie	6%	8%	11%	8%
Alkohol, pijaństwo	8%	5%	4%	4%
Różnice charakterów, niezgodność charakterów	4%	5%	3%	4%

Zła wola lub złe samopoczucie domowników: złośliwość, nieuprzejmość, zły nastrój, nerwy, stresy	5%	4%	6%	3%
Sprawy rodzinne	-	-	2%	3%
Religia, polityka, różnice światopoglądowe	1%	1%	1%	3%
Praca: zapracowanie, przeciążenie pracą, niepowodzenia w pracy	2%	3%	3%	2%
Konflikt pokoleń, rozbieżność poglądów między dorosłymi a dziećmi	4%	2%	3%	2%
Brak zaangażowania w życie rodzinne	-	1%	1%	1%
Brak pracy, bezrobocie	1%	2%	1%	<1%
Choroba, niepełnosprawność, stan zdrowia domowników	-	1%	1%	<1%
Inne	8%	10%	2%	1%

Przemoc jest zjawiskiem nieakceptowanym społecznie, a respondentom z różnych powodów trudno przyznawać się do bycia zarówno jej sprawcami, jak i ofiarami. Zapytano więc badanych nie o ich osobiste doświadczenia, lecz o znajomość kobiet, które są ofiarami przemocy domowej. Więcej niż co piąty badany (22%) zna osobiście lub z widzenia kobiety bite przez mężów/partnerów. W porównaniu z wynikami sprzed siedmiu lat odnotowano spadek odsetka ankietowanych deklarujących znajomość ofiar przemocy domowej, a uzyskane w 2019 roku rezultaty wpisują się w dłuższy trend poprawy. Maleje odsetek badanych twierdzących, że w ich otoczeniu są kobiety doświadczające przemocy ze strony partnerów, a także wyraźnie ubyło ankietowanych deklarujących, że znają wiele oraz kilka takich kobiet.

Tabela nr 2. Zestawienie odpowiedzi na pytanie:

Czy zna Pan(i) osobiście lub z widzenia kobiety, które podczas konfliktów małżeńskich bywają bite przez męża?

Wskazania respondentów w poszczególnych latach:

I 2005r. II 2009r. V 2012r. II

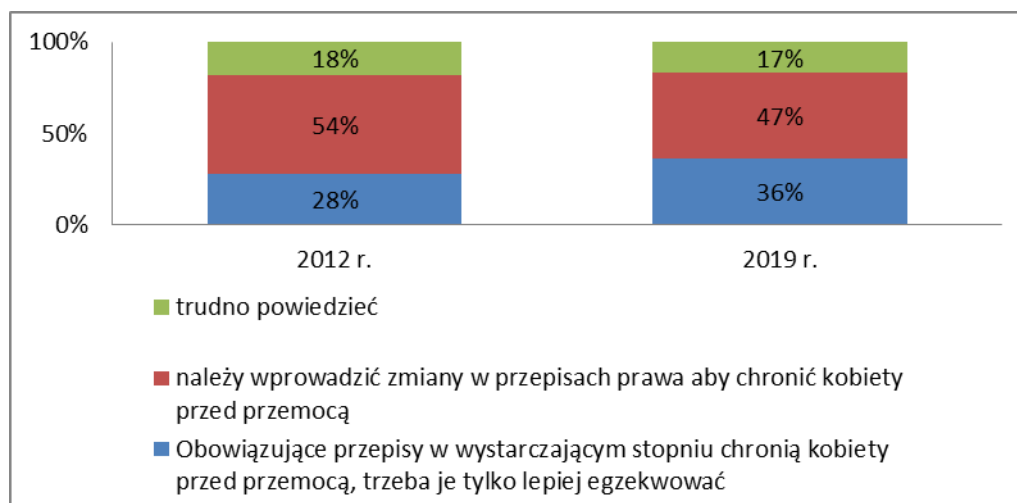
2019r.

Tak, znam wiele takich kobiet	4%	4%	3%	2%
Tak, znam kilka takich kobiet	16%	9%	10%	7%
Tak, znam jedną, dwie takie kobiety	17%	13%	15%	13%
Nie, nie znam takich kobiet	63%	74%	72%	78%

Polacy są podzieleni w kwestii, czy obowiązujące przepisy prawa w wystarczającym stopniu chronią kobiety przed przemocą w rodzinie, niemniej

jednak przeważa przekonanie, że są one niewystarczające (47% wobec 36%). W ciągu ostatnich siedmiu lat nastąpił wzrost przekonania, że obowiązujące prawo jest wystarczające (z 28% do 36%). Warto dodać, że w okresie dzielącym oba badania ratyfikowana została konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet.

RYS. 1. Która opinia jest bliższa Pana(i) poglądom?

W większości rodzin pojawiają się kłótnie i konflikty. Najczęściej ich źródłem są sprawy codzienne, podział obowiązków domowych, błażostki oraz różnice zdań i poglądów. W dalszej kolejności przedmiotem sporów są kwestie finansowe. Obecnie wyraźnie rzadziej niż siedem lat temu Polacy kłócą się o pieniądze, a częściej o podział obowiązków domowych oraz sprawy życia codziennego. Wprawdzie mniej niż w ubiegłych latach, lecz nadal niemała część badanych zna przynajmniej z widzenia kobiety doświadczające przemocy fizycznej. Co czwarta respondentka poznała przynajmniej jedną taką kobietę. Co ósma ankietowana, która kiedykolwiek była w stałym związku, zadeklarowała, że zdarzyło się, że została uderzona przez partnera. Te dane ze względu na specyfikę badania należy traktować jako wierzchołek góry lodowej, wyznaczający dolną granicę skali tego zjawiska. Polacy w kategoriyczny sposób potępiają przemoc wobec kobiet. Jednocześnie niemal połowa ankietowanych uważa, że obecne rozwiązania prawne w niewystarczającym stopniu chronią kobiety przed przemocą.

Przemoc wobec dziecka jest problemem, który w świadomości społecznej zajmuje szczególne miejsce. Dzieci ze względu na swą bezbronność, wrażliwość i zależność od osób dorosłych, mają o wiele mniejsze możliwości reagowania i obrony w sytuacji doświadczania przemocy (zarówno jako ofiara, jak i świadek przemocy wobec innych osób) niż człowiek dorosły. Jednocześnie skutki doznawania przemocy znacząco wpływają na przyszłe szanse i możliwości rozwojowe dziecka, jego funkcjonowanie w okresie adolescencji i dorosłości, umiejętność budowania więzi osobniczych i społecznych oraz stosowanie przemocy w dorosłym życiu.

4) Dane statystyczne z Policji

Policja prowadzi różne statystyki, które udostępnia na głównej stronie internetowej. Tam właśnie można zapoznać się z zestawieniami statystycznymi dotyczącymi przemocy w rodzinie, w tym informacją o liczbie rejestrowanych przez funkcjonariuszy policji „Niebieskich Kart” zebranej z całego kraju (bez danych z działalności innych, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej, podmiotów).

Tabela nr 3. Informacje z procedury „Niebieska Karta” zarejestrowanych przez Policję w Polsce w latach 2016-2019.

	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	73 531	75 662	73 153	74 313
Ogólna liczba ofiar przemocy	91 789	92 529	88 133	88 032
Liczba ofiar - kobiet	66 930	67 984	65 57	65 195
Liczba ofiar - mężczyzn	10 636	11 030	10 672	10 195
Liczba ofiar - małoletnich	14 223	13 515	12 404	12 161
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	74 155	76 206	73 654	74 910
Liczba podejrzewanych sprawców – kobiety	5 461	5 878	6 045	6 448
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyźni	68 321	70 035	67 306	68 148
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	373	293	303	314
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	46 537	46 092	43 182	42 583
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 993	2 028	1 903	2 126
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	44 499	44 037	41 257	40 435
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	45	27	22	22
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, placówka opiekuńcza)	598	413	427	309

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że na przestrzeni 4 lat: od 2016 r. do 2019 r. maleje ogólna liczba ofiar przemocy: w 2019 r. mniej o 3 757 osób w porównaniu z 2016 r., ale zwiększyła się liczba osób

podejrzewanych o stosowanie przemocy o 755 osób. W tym zestawieniu zmniejsza się ogólna liczba sprawców przemocy działających pod wpływem alkoholu: o 3 954 osoby. Wyraźnie widać też, że ofiarami przemocy są głównie kobiety, stanowiąc odsetek w ogólnej liczbie ofiar prawie 73% w 2016 r. i 74% w 2019 r. Sprawcami zaś są przede wszystkim mężczyźni: 92% w 2016 r. i 91% w 2019 r. Wśród nieletnich zdecydowanie większą grupę stanowią ofiary przemocy niż jej sprawcy (odsetek nieletnich wśród ofiar to 15,5% w 2016 r. oraz 13,8% w 2019 r., natomiast odsetek sprawców to 0,5% w 2016 r. i 0,4% w 2019 r.). Warto podkreślić, iż liczba dzieci, które umieszczono w nie zagrażającym im środowisku wyraźnie uległa z czasem zmniejszeniu o 51,7%.

5)Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Bolesławiec na podstawie analizy realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”

W Bolesławcu Niebieskie Karty zakładają przede wszystkim funkcjonariusze Policji. Z ogólnej liczby Niebieskich Kart stanowią one odsetek 86% (w latach 2017 i 2018 nawet 90%). Powyższe wynika z faktu, iż to właśnie Policję w pierwszej kolejności wzywa się na pomoc, interwencję w przypadku zdarzeń, w których dochodzi do przemocy. Raczej nieliczne są Niebieskie Karty zakładane przez placówki oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, czy PCPR.

Tabela nr 4.Zestawienie Niebieskich Kart sporządzonych w Bolesławcu w latach 2016-2019

<i>Podmiot zakładający Niebieską Kartę</i>	<i>Liczba Niebieskich Kart przekazana Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego w Bolesławcu</i>			
	<i>2016 r.</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2018 r.</i>	<i>2019 r.</i>
Policja	94	143	114	92
MOPS	11	9	6	11
Oświata	0	0	4	4
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1	2	2	0
Miejska Komisja ds. Rozwiąz. Problemów Alkoholowych	3	4	1	0
Razem	109	158	127	107
w tym z małoletnimi	1	5	3	4

Źródło: opracowanie własne

W omawianym okresie najwięcej Niebieskich Kart zarejestrowano w 2017 r. – o 51 NK więcej niż w 2019 r. Jednakże w latach 2018 i 2019 prowadzono najwięcej procedur NK (odpowiednio: 258, 244) , co wynika z przedłużającego się czasu prowadzonych postępowań z poprzednich lat. Znajduje to również

odzwierciedlenie w liczbie spotkań grup roboczych, która w 2019 r. wyniosła najwięcej - 507, czyli średnio statystycznie ponad 2 spotkania na każde prowadzone postępowanie, ale uwaga: statystycznie oznacza to ponad 1,4 spotkania dziennie wliczając soboty, niedziele i dni świąteczne !

Tabela nr 5. Dane dot. realizacji procedury Niebieskich Kart w Bolesławcu w latach 2016 – 2019

Rodzaj działań	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba wszczętych procedur NK	109	158	127	107
Łączna liczba prowadzonych w danym roku procedur NK (wszczętych i prowadzonych z poprzednich lat)	138	178	258	244
Liczba zakończonych procedur NK	118	47	121	102
Łączna liczba spotkań grup roboczych	308	497	486	507

Źródło: opracowanie własne

Tak jak w całym kraju również w Bolesławcu sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, którzy stanowią odsetek nie mniejszy niż 90% w tej grupie, a w roku 2016 i 2018 nawet powyżej 94% (2016 r. -103 mężczyzn, 2017 r.- 142 mężczyzn, 2018 r. – 120 mężczyzn, 2019 r. – 97 mężczyzn).

Z analizy danych znajdujących się w zbiorach MOPS ustalono, że liczba rodzin, które skorzystały z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie w latach 2016-2019 była niewielka i wynosiła odpowiednio: 3, 6, 6, 8. Tendencja jest wzrostowa. Natomiast wartość finansowa udzielonej w tych rodzinach pomocy w skali roku wyniosła odpowiednio: 5.742 zł; 1.831 zł; 25.666 zł; 40.026 zł. Porównując dane do ogólnej liczby NK założonych w tych latach można stwierdzić, iż powodem występowania przemocy w rodzinie raczej rzadko jest ubóstwo i brak pieniędzy, co potwierdzają badania przeprowadzone przez CBOS.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w czasie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadził dwa projekty (finansowane w całości ze środków pochodzących z opłat pobieranych przez gminę miejską Bolesławiec za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) pn.:

1)Ośrodek Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc (od 2020 r. zmieniono nazwę na Ośrodek ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy),

2)Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy.

W z Ośrodka Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc zatrudniano psychologa, psychoterapeutę oraz mediatora, którego od 2018 r. zastąpił

specjalista terapii uzależnień. Działalność Ośrodka polegała na udzielaniu przez ww. specjalistów zgłaszającym się mieszkańcom Bolesławca poradnictwa i konsultacji psychologicznych, podejmowaniu interwencji kryzysowej, prowadzeniu pracy z rodzinami z problemem przemocy i zagrożonymi przemocą, prowadzeniu rozmów diagnozujących uzależnienie, motywowaniu do leczenia, wskazywaniu możliwości leczenia terapeutycznego, udzielaniu wsparcia osobom współuzależnionym, opiece psychoterapeutycznej w stosunku do osób oraz rodzin - z powodu nadużyć fizycznych, emocjonalnych i seksualnych. O możliwości skorzystania z pomocy w tym Ośrodku każdorazowo informowano ofiary przemocy, jak i sprawców przemocy w procedurze „Niebieskiej Karty”.

Tabela nr 6. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka w latach 2017-2019

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Psycholog	48 osób	95 osób	67 osób
Psychoterapeuta	21 osób	68 osób	61 osób
Mediator / spec. terapii uzależnień	62 osoby	39 osób	21 osób

Źródło: Opracowanie własne, dane MOPS

W Punkcie Konsultacyjnym usytuowanym w lokalu na osiedlu Kościuszki II zatrudniano: psychologa, terapeutę uzależnień, pedagoga oraz streetworkera (jego obowiązki polegały głównie na pracy w terenie z osobami bezdomnymi). Wymienieni specjaliści pracowali z mieszkańcami tego osiedla, których w dużym stopniu dotyczy problem ubóstwa i zagrożenie wykluczeniem społecznym oraz problem nadużywania alkoholu i wszczynania pod jego wpływem awantur często wykraczających poza krąg jednej rodziny. Osoby korzystające z konsultacji psychologa zgłaszały najczęściej problemy dot. trudności wychowawczych, agresywnych zachowań ze strony bliskich osób, trudności w utrzymaniu abstynencji, zaburzeń w zachowaniach dzieci, konfliktów sąsiedzkich. Konsultacje terapeuty uzależnień koncentrowały się głównie na motywowaniu osób z problemem alkoholowym do nawiązania kontaktu z instytucjami prowadzącymi długoterminową terapię uzależnień. Porady pedagoga dotyczyły problemów wychowawczych, osobistych i społecznych. Wiązały się z udzielaniem wsparcia emocjonalnego, przekazywaniem wiedzy dydaktycznej, wspólnym poszukiwaniem rozwiązań trudnych sytuacji życiowych.

Tabela nr 7. Liczba osób, które skorzystały z pomocy Punktu Konsult. w latach 2017-2019

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Psycholog	13 osób	14 osób	17 osób
Pedagog	19 osób	23 osoby	28 osób
Terapeuta uzależnień	33 osoby	40 osób	43 osoby

Źródło: Opracowanie własne, dane MOPS

W okresie realizacji Miejskiego Programu przeprowadzono szkolenia podnoszące kompetencje pracowników zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Bolesławcu:

1)w 2017 roku – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, szkolenie z warsztatami,
w którym wzięło udział 16 pracowników socjalnych z MOPS;

2)w 2019 roku:

a)szkolenie metodą WenDO. Psychofizyczna siła kobiety w sytuacji zagrożenia;
wzięło w nim udział 13 pracowników socjalnych, organizatorem był Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej;

b)Praktyczne aspekty pracy zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych, uczestników: 20 osób (prac. socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

c)Praca z ofiarą i sprawcą przemocy, uczestników 20 osób jw.; organizatorem dwóch ostatnich szkoleń była Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i MOPS w Bolesławcu.

W zakresie swoich kompetencji Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu m.in. wszczyniała procedurę zobowiązującą do poddania się leczeniu odwykowemu, w ramach której kierowała wnioskami do Sądu Rodzinnego o wydanie postanowienia zobowiązującego osobę uzależnioną do poddania się leczeniu odwykowemu lub o przymusowe doprowadzenie przez Policję na badanie do biegłych sądowych.

Tabela nr 8. Wybrane działania podejmowane przez MKRPA w Bolesławcu w latach 2017-2019

MKRPA	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba wszczętych procedur zobowiązujących do poddania się leczeniu odwykowemu,	171	157	187
- w tym liczba opinii biegłych potwierdzających uzależnienie	46	61	49
liczba wniosków do Sądu Rodzinnego o wydanie postanowienia zobowiązującego osobę uzależnioną do poddania się leczeniu odwykowemu lub o przymusowe doprowadzenie przez	92	34	54

Policję na badanie do biegłych sądowych.			
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie publiczne szkoły podstawowe i przedszkola z terenu naszego miasta, gdy występuje taka konieczność, współpracują z grupami roboczymi i pracownikami socjalnymi w zakresie diagnozowania problemu przemocy w konkretnej rodzinie i tworzeniu dla niej planu pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka. Ponadto w placówkach tych prowadzone są systematycznie działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych – rodziców, w zakresie szeroko rozumianego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są to spotkania i prelekcje nt. asertywnej odmowy, obrony swoich praw, radzenia sobie ze stresem i napięciem, promowania nieagresywnych zachowań, itp. Poza tym prowadzi się w nich pracę wychowawczą doskonalącą umiejętności interpersonalne dzieci i młodzieży, rozwijającą zainteresowania, pasję, empatię, tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje czyny. W każdej szkole i przedszkolu można znaleźć informacje o miejscach, gdzie udziela się pomoc w przypadku przemocy.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest wynikiem sytuacji kryzysowych, ma złożony i wieloaspektowy charakter, skuteczne zapobieganie przemocy wymaga więc kompleksowych i skoordynowanych działań wielu instytucji i podmiotów.

W niniejszym Programie jego zasadniczą część stanowi aktualizowana kontynuacja działań zapisanych w dotychczas obowiązującym Programie. Nadano mu perspektywę 5 lat, tj. od 2021 r. do 2025 r. mimo, iż Program Krajowy przyjęto na 1 rok 2021 w związku z planowanymi zmianami w regulacjach prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jeśli zmiany te będą miały istotny charakter – konieczne będzie wprowadzenie adekwatnych zmian w niniejszym Programie (np. przez przyjęcie aneksu lub aktualizacji).

W rozdziale pierwszym określono cel główny i cele szczegółowe Programu. W drugim sprecyzowano założenia Programu i spodziewane efekty. W rozdziale trzecim zaś wymieniono adresatów, a w czwartym określono realizatorów Programu. W rozdziale piątym wymienia się akty prawne oraz najnowsze zmiany w ustawodawstwie, natomiast w szóstym w formie tabeli przedstawiono szczegółowy wykaz zadań Programu. Rozdział siódmy mówi o finansowaniu zadań i ich monitoringu.

Rozdział I Cele Programu

Analiza danych diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Bolesławiec, wskazuje, iż głównym celem „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025” jest:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska wśród mieszkańców Bolesławca.

Dążenie do osiągnięcia celu głównego odbywać się będzie poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1) rozwój infrastruktury i współpracy podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych na terenie Bolesławca działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

2) zapewnianie ochrony i udzielanie kompleksowego i profesjonalnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie,

3) systematyczną edukację środowiska lokalnego w celu poszerzenia wiedzy, zwiększenia świadomości i wrażliwości społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie,

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy w rodzinie, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczba i formy udzielonej pomocy ofiarom przemocy domowej, jak i sprawcom przemocy.

Rozdział II Założenia Programu i prognozowane efekty :

Zakłada się, iż Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 ma charakter interdyscyplinarny, powinien więc łączyć działania podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych podejmowanych na rzecz ograniczania i zapobiegania zjawiska przemocy. Zadania, których realizacja przewidywana jest w Programie - podobnie jak w poprzednio obowiązującym - mają charakter:

1) profilaktyczny i edukacyjny (np. promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy, upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy) skierowane do ogółu mieszkańców Bolesławca oraz do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie,

2) pomocowy (np. specjalistyczne poradnictwo, działania terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne, informowanie o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy) skierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, do sprawców przemocy oraz do służb zajmujących się tym problemem w mieście,

3) wspierający i wzmacniający (np. wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych przez podnoszenie kompetencji podmiotów realizujących zadania, aktywizowanie instytucji i organizacji, wymianę doświadczeń, a także rozwój instytucjonalny: tworzenie nowych placówek wsparcia dla osób doświadczających przemocy) skierowane do władz samorządowych, podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych.

Prognozowane efekty Programu:

- 1) zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy ,
- 2) zwiększenie poziomu wiedzy podmiotów zajmujących się przemocą w rodzinie,
- 3) możliwość zdiagnozowania rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w Bolesławcu,
- 4) usprawnienie systemu przeciwdziałania przemocy w Bolesławcu,
- 5) zwiększenie skuteczności działań poprzez udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy, jak i sprawcom przemocy w rodzinie,
- 6) pozytywna zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy.

Rozdział III Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

1. Mieszkańcy Bolesławca, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie.
2. Osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Osób stosujących przemoc.
4. Świadków przemocy w rodzinie.
5. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Rozdział IV Realizatorzy Programu

1. Zespół Interdyscyplinarny.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Powiatowa Komenda Policji.
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Prokuratura Rejonowa w Bolesławcu.
7. Urząd Miasta Bolesławiec, Wydział Społeczny.
8. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Bolesławcu.
9. Placówki służby zdrowia,
10. Placówki oświatowe,
11. Organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe

Rozdział V Akty prawa krajowego

W ustawodawstwie polskim funkcjonuje wiele aktów prawnych w formie ustaw, rozporządzeń, które bezpośrednio regulują działania osób i podmiotów

publicznych oraz odpowiedzialność karną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z których wykaz przedstawiony jest poniżej.

Od 30 listopada 2020 r. wprowadzono w życie nowelizacje w szeregu ustaw z nw., które uprawniają funkcjonariuszy Policji i Żandarmerii Wojskowej do wydawania wobec sprawców przemocy nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i zakazu zbliżania się do jego bezpośredniego otoczenia.

Taki nakaz i zakaz ma natychmiastową skuteczność, a stosować można je również łącznie. W Kodeksie wykroczeń dodano art. 66b, który stanowi, że za niezastosowanie się do wydanego nakazu lub zakazu grozi nałożenie grzywny, kara aresztu lub ograniczenia wolności.

Co istotne – nałożony nakaz eksmisji lub zakaz zbliżania się obowiązuje przez 14 dni. Przedłużyć go może jednak Sąd, do którego z wnioskiem powinna zwrócić się osoba pokrzywdzona. Wprowadzenie tych rozwiązań jest bardzo jasnym komunikatem: to nie ofiara przemocy ma martwić się o swoje bezpieczeństwo, uciekać z domu, poszukiwać spokoju. To sprawca ma ponosić wszelkie konsekwencje swoich czynów. Oznacza to ogromną zmianę w myśleniu o przemocy, o dotychczasowej pozycji pokrzywdzonych i ich sprawców. W nowych przepisach wprowadza się też specjalne rozwiązania w stosunku do małoletnich doświadczających przemocy. Jest to szczególnie ważne w aktualnym czasie, gdy od kilku miesięcy w kraju ogłoszono stan zagrożenia pandemią koronawirusa i w ramach obostrzeń wprowadzono wiele zakazów, w tym przymusową izolację społeczną (zdalne nauczanie, zakaz przemieszczania się w dni robocze dzieci i młodzieży bez opieki rodzica lub opiekuna, zawieszona działalność placówek kultury itd.), która sprzyja przemocy domowej.

Bardzo ważnym jest także zapis ustawowy zobowiązujący funkcjonariusza policji -nakładającego nakaz eksmisji lub zakaz zbliżania się - do dokonania oceny ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia odrębnie wobec dziecka i wobec osoby dorosłej. Poza tym w sytuacji, gdy dom zamieszkuje osoba małoletnia, o zgłoszeniu przemocy powiadamia się oprócz zespołu interdyscyplinarnego – właściwy miejscowo sąd rodzinny. Nadto – przesłuchanie dziecka odbywać się może w sytuacji, gdy jest to absolutnie niezbędne i tylko na specjalnych zasadach: przez sąd opiekuńczy na wniosek Policji, z udziałem prokuratora i w obecności biegłego psychologa, a także dorosłego wskazanego przez dziecko (o ile nie ograniczy to swobody wypowiedzi małoletniego).

Wykaz najważniejszych aktów prawnych:

1)ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956),

2)ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.);

3)ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359.);

4)ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.), w której art. 207 k.k. uznaje przemoc w rodzinie za przestępstwo;

5)ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020r. poz. 30, z późn. zm.);

6)ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.);

7) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

8)rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta";

9)ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 2020 r. poz. 360 z późn. zm.);

10)rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Dz. U. nr 28, poz. 146);

11)ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);

12)ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969);

13)ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050);

14)ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 z późn zm.);

15)ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);

Realizacji uprawnień osób pokrzywdzonych służą również przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Rozdział VI Szczegółowy wykaz zadań Programu

Cel szczegółowy nr 1:

Rozwój infrastruktury i współpracy podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych na terenie Bolesławca działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Termin	Podmiot realizujący
1.	Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i bieżąca realizacja przypisanych mu zadań	działania ciągłe	MOPS, Policja, MKRPA, OHP, prokuratura, Urząd Miasta, służba zdrowia, kuratorzy sądowi
2.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Bolesławca (opracowanie i analiza dostępnych danych statystycznych)	działania ciągłe	MOPS, Policja, PCPR, kuratorzy sądowi
3.	Upowszechnianie informacji o podmiotach udzielających pomocy i zakresie udzielanej pomocy w środowisku lokalnym	2021 r. – 2025 r.	MOPS, Policja, PCPR, Urząd Miasta, placówki oświaty i służby zdrowia
4.	Nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami służb i instytucji realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy	działania ciągłe	MOPS, Policja, Urząd Miasta, PCPR, placówki oświaty, służba zdrowia
5.	Tworzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (mieszkanie chronione, ośrodek interwencji kryzysowej, punkt konsultacyjny, itp.)	2021 r. – 2025 r.	Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, organizacje społeczne, związki wyznaniowe

Wskaźniki:

- a)liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- b)liczba spotkań grup roboczych,
- c)liczba wystąpień do Prokuratury o wszczęcie postępowania z art. 207 §1 KK,
- d)liczba powstałych opracowań i analiz o przemocy w rodzinie w Bolesławcu,
- e)liczba opracowanych i rozpowszechnianych informatorów (broszury, plakaty, ulotki, itp.)
- f)liczba konferencji, prelekcji, nt. przeciwdziałania przemocy oraz liczba uczestników,
- g)liczba spotkań międzyinstytucjonalnych nt. współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz liczba osób w nich uczestnicząca,

h)liczba ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, w tym nowo powstałych,

i)liczba osób, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia.

Cel szczegółowy nr 2:

Zapewnianie ochrony i udzielanie kompleksowego i profesjonalnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadania	Termin	Podmiot realizujący
1.	Bieżąca realizacja procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty	działania ciągłe	MOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny,
2.	Realizacja pomocy dla ofiar przemocy w formie poradnictwa specjalistycznego indywidualnego i grupowego (psycholog, terapeuta, prac. socjalny, prawnik, pedagog, itp.)	2021 r. – 2025 r.	MOPS, PCPR, organizacje pozarządowe
3.	Organizowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy (w miarę potrzeb)	2021 r. – 2025 r.	MOPS, PCPR, org. pozarządowe
4.	Realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	2021 r. – 2025 r.	MOPS, PCPR, organizacje pozarządowe
5.	Stworzenie możliwości korzystania w Bolesławcu z telefonu zaufania (informacyjnego)dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	2021 r. – 2025 r.	MOPS, PCPR, UM, organizacje pozarządowe

Wskaźniki:

a)liczba zarejestrowanych Niebieskich Kart, w tym formularzy „NK-D”,

b)liczba zamkniętych spraw prowadzonych w procedurze Niebieska Karta,

c)liczba rodzin monitorowanych z powodu przemocy w rodzinie,

d)liczba udzielonych porad i konsultacji,

e)liczba osób/rodzin i forma udzielonej im pomocy z ustawy o pomocy społecznej,

f)realizowane lokalnie programy pomocowe i liczba uczestników w tych programach,

g)liczba powstałych grup wsparcia i liczba osób w tych grupach.

h)liczba uczestników w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy,

i)liczba osób korzystających z telefonu zaufania

Cel szczegółowy nr 3:

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu poszerzenia wiedzy i zwiększenia świadomości i wrażliwości społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Termin	Podmiot realizujący
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy, profilaktyka wypalenia zawodowego	2021 r. do 2025 r.	MOPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, UM, MKRPA
2.	Działania profilaktyczne wśród mieszkańców Bolesławca (w tym dzieci i młodzieży) nt. przemocy, agresji oraz sposobów radzenia sobie z tymi emocjami	2021 r. do 2025 r.	MOPS, Policja, PCPR, placówki oświaty, MKRPA, Urząd Miasta
3.	Przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych oraz edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy	2021 r. do 2025 r.	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS, MKRPA, Urząd Miasta, PCPR

Wskaźniki:

a)liczba szkoleń, konferencji, prelekcji, superwizji działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz liczba osób korzystających z tych form edukacji,

b)liczba zajęć lub warsztatów organizowanych w ramach szkolnych programów profilaktycznych oraz liczba klas i uczniów nimi objętych,

c)liczba i rodzaj rozpowszechnionych materiałów informatycznych nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (broшуry, konferencje).

VII Finansowanie Programu i monitoring

Źródłem finansowania zadań Programu są środki własne Gminy Miejskiej Bolesławiec, pochodzące z opłat pobieranych przez gminę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dotacje i środki z innych źródeł zewnętrznych, które będą mogły być wykorzystane na realizację zadań Programu. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu raz w roku przedkłada Radzie Miasta Bolesławiec sprawozdanie z realizacji Programu. Systematycznie prowadzony monitoring realizacji zadań Programu przez Zespół Interdyscyplinarny w Bolesławcu umożliwi dokonanie oceny poziomu ich wykonania i skuteczności oraz pozwoli zaplanować i przeprowadzić ewentualne korekty w Programie, których celem będzie lepsze dopasowanie do potrzeb i problemów środowiska lokalnego. LD/DM

Uzasadnienie

Do 31 grudnia 2020 r. realizowany był „Miejski Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - „Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Wobec powyższego należało opracować nowy program w postaci „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025” i przyjąć do stosowania.

Realizacja Programu nie skutkuje zmianami w budżecie Miasta Bolesławiec, finansowana jest w ramach środków własnych jednostek i podmiotów zaangażowanych w jego realizację oraz z dochodów budżetu Miasta, pochodzących z opłat pobieranych przez gminę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. LD/DM